

Sarmatov je s trudom vzdignil roko in jo s težka pobožal po glavi.

Pašenka je zgrabila in poljubila tudi roko.

Ranocelnik je med tem odšel v sosednjo sobo.

Uprav ko je bil odšel, zarožljaj je v jednom iz oken, med kojima je stala Sarmatova postelja, droben kamenček, no, ta zvok je bil tako glasen v tej tišini, da je Paša instinktivno vstala in stopila k oknu.

Na dvorišči jo je sè znamenji klicala neka ženska.

Vabila jo je doli, kazaje na odprta vrata in pritiskala roko na srce.

Oblečena je bila v grozno umazane cape. Lasje na glavi so bili razkuštrani, preko celega lica se je vlekla ogromna praskotina, ali ta obraz se je zdel Paši znan. Ona je šepnila Sarmatovu, da se precej vrne in urno izginila iz sobe ...

(Pride še.)

Biser in morje.

Divote mi je duša moja mrla,
Ko prvič nosil v čolnu tvoj me val,
Ko prvič Adrija sem tebe zrla,
Otrok severa, vaje trdnih tal.

Še bolj pa nego ti očaral me je
Neptunov raj, najdražji biser tvoj!
S spominom ná-te spojen bajno greje,
Kot angelj čist, povsod njegov me soj...

Márica II.

Kako je to?

Spisal Sl. Krmavner.

Dragi prijatelj!
restavili so me v G ... Slučaj je nanese, da sem se s svojo
ženo in z otroci naselil prav v tistem stanovanju, v katerem
si Ti kakor gimnazijec in vseučiliščnik stanoval toliko časa.
Pri vas je bilo tedaj pet otrok in tudi jaz imam pet otrok, stanova-

nje se zdi meni kakor tudi vsakemu razven moje žene premajhno za toliko ljudi. Prosim Te torej, bodi tako dober in piši mi, kako je razdelil Tvoj ranjki oče vse svoje ljudi po teh — luknjah, imenovati jih že ne morem drugači. Prihodnjič Ti napišem več. Pozdravlja Te

Tvoj

Mirko.

Predragi!

Poslušaj! Res, bilo nas je pet otrok. Stanovali smo mnogo let v tistem kaj neprilичnem stanovanju. Naj Ti je popišem po Tvoji želji. Pri vratih se je vstopilo na hodnik, — no, kam vodi ta hodnik, se ni moglo videti, ker je bil jako ozek in dolg, morda 10 m. dolg in $1\frac{1}{2}$ m. širok, na zadnjem koncu pa popolnoma temen. Na levi strani je bilo na dvorišče jako veliko okno, skozi katero je poletne popoldneve pripekalo solnce kaj toplo in soparno ter grelo kamenita tla. Na tem hodniku ni bilo ničesar drugega mimo jedne stare obledele fotografije in šc ta je visela samo zaradi tega na steni, ker je na tistem mestu stena kazala liso, ki je nastala od vročine, ko je nekoč gorelo v dimniku; — s kratka, prijazen pač ni bil ta hodnik

Na koncu hodnika nasproti vhodu je bila tema; iz te teme so vodila troja vrata. Skozi srednja vrata se je prišlo v sobo, v kateri smo po dne in po noči životarili štirje bratje. To je bilo življenje, da Bog se usmili!

Sredi sobe je stala velika podolgastookrogla miza in nad njo je visela s stropa stara svetilka. Na vsaki strani te mize sedel je eden izmed nas; v sobo je prihajala luč pa samo od jedne strani, zato smo se vedno topli za oni prostor, na katerem je bilo največ luči — sedel je obično tam najstarejši — najmočnejši. (Vsi drugi imamo sedaj jako slabe oči!) Zvečer je pa bilo tako le: s komolci ob mizo oprti smo si tiščali ušesa in skušali drug drugega prevpiti, učeči se; no — to še ni bilo hudo. Bili smo štirje, sobo smo kmalu razgreli in na večer, ko je svetilka razširjala vročino, ni nihče izmed nas hotel sedeti luči preblizu. Prav malo je potegnil brat mizo bolj k sebi, da bi se oddaljil od svetilke, a s tem je prišla meni še bolj pred nos; ne bodi len — brž jo potegnem zopet nazaj, še malo bolj, nego je bila prej; to pa onima ni bilo prav, začel se je prepir, vlekli smo mizo sem in tje in nazadnje — smo se stekli. Tako je bilo čez dan in zvečer; kako pa po noči?

Ob obeh nasprotnih straneh sta stali dve postelji, nepremakljivi, težki kakor svinec in izpod vsake je gledalo okostje tako zvane »lovske« postelje.

Na večer sva privlekla oba mlajša brata svoji postelji iz skri-vališč in postavila sva jih v sobi t. j. zastavila sva vse, kar je bilo še svobodnega prostora, da se pri vratih ni moglo ne ven ne noter ... Ob steni, oknu nasproti je stal »divan«, (Eden nas bi bil lahko na njem spal, pa nismo hoteli, ker je bil prvič preozek, drugič prekra-tek, tretjič po zimi preblizo peči, in četrtič poletu pretopel) »stara trdna roba«, seveda nepremakljiv ... Tudi omara je bila v sobi in vsi štirje smo imeli v njej vse, kar je bilo naše: obleko, (kupovalo se je samo za najstarejšega, mlajši smo pa podedovali po njem; čevlje, kravate, klobuke podedovali smo pa vsi po vrsti od — očeta!) pe-rilo, (tega itak ni bilo mnogo) knjige in kar je še bilo našega. Na jedni strani je visela fotografija soabiturijentov najstarejšega brata, na drugi bakrorez moleče nune — brez izraza, brez življenja. Če ome-nim še precej veliko (t. j. preveliko) omaro za umivanje in spodaj predal za čevlje, ki so vsled vlage vedno plesneli, veš vse.

Druga soba z dvema oknom je, kakor veš, jako lepa in velika. V njej sta spala mati in sestra. Pohištvo pa je bilo razvrščeno tako-le: V sobi je bilo pet velikih omar: po jedna za očetovo, materino in sestrino obleko, jedna za njihovo perilo in jedna za očetovo knjižnico; dve na slepi steni poleg oken, dve na desno in levo od uhoda in jedna nasproti oknom zraven drugih vedno zaklenjenih vrat, za ka-terimi je bila očetova soba. Pred temi vrati je stala umivalna omarica, tudi »stara trdna« t. j. nerodna in nepremakljiva. Ob tej steni je stala še sestrina postelja in zraven nje ob slepi steni materina. Med oknom je stal divan, pred divanom miza, ki se je dala povečati (tu smo obedovali) in okolu mize stoli, trdi in mehki stoli in fotelji vse vprek. Pred jednim oknom je bil šivalni stroj, pred drugim šivalna mizica, To je vse. Moja mati je bila jako pametna, naobražena žena, a v teh stvareh je bil oče — Bog mu daj dobro — vedno nezmotljiv. Ona še svetovati ni smela.

V teh dveh sobah smo stanovali mi. Sobica poleg kuhinje je bila za deklo, v prej omenjeno očetovo sobo pa ni smel nihče raz-ven matere; ne spominjam se torej več, kaj je bilo v nji. Očetova postelja, omara, divan, miza, pisalna miza, za več reči tako ni prostora.

Vem sicer, dragi, da je bilo po navodilu očetovem pri nas vse narobe urejeno, a dvomim, da boš napravil iz tega stanovanja kaj poštenega. Zanimalo bi res tudi mene izvedeti, kako si ga urediš. Pozdravi ženo in deco!

Bog te živi!

Ivan.

Ljubi tovariš!

S stanovanjem sem jako zadovoljen. Pozdrav od moje žene. Če se kedaj oženiš, poišči si tako; ona mi je krasno uredila stanovanje; obišči nas enkrat, vem, da ga niti ne izpoznaš.

Ne morem Ti dopovedati, kako prijazen je tisti dolgi hodnik. Ko vstopiš, vidiš le jedno omaro, visok zastor in kuhinjska vrata. Preko tega prvega zastora prideš v srednji del hodnika v »dekliško« sobo, v katerem stojita na levo in desno vrat dve omarici in na vsaki je polno cvetlic; omenjena vrata so vedno zaprta; pred njimi stoji par stolov in kadilna mizica, — če se okna zastoro, je tako lepo hladno in prijetne poleti tu zunaj! Zadnji del hodnika je zopet od deljen zase z drugim zastorom; tam je jedna omara.

In kako lepo je v omenjeni »dekliški« sobi, v katerej je po dnevi moja žena in moja hči; spi v njej pa samo hči. Na slepi steni blizu vrat na hodnik moli v sobo postelja, v drugem kotu poleg okna stoji toaletna miza, zraven nje je miza pred usnjatim divanom, katera se da na obeh koncih podaljšati. Postelja je železna, kakor sploh vse postelje v moji hiši, ker jih je lahko potisniti s kraja v kraj, če je treba. Na steni je ura in dve podobi, v kotu na desno od okna omara, — vse je tako ljubko postavljeno, da je veselje; nikjer ni nič nepotrebnega; pri oknu stojita še šivalni stroj in šivalna mizica.

V veliki sobi zraven živé moji štirje dečki. Kakor je dekliška soba prijazna in praktično urejena, tako je tudi ta.

Med oknoma molita v sobo druga poleg druge dve postelji. Ob slepi steni na sredi je jeden divan, ob nasprotni steni poleg peči drugi, — oba usnjata, ki služita po noči za ležišče. Porečeš: oho, dva divana v jedni sobi! Toda: sila kola lomi; pa se niti ne zapazi teh divanov, ker stoji pred prvim dolga miza, ki ga popolnoma zakriva. Ta miza je prav taka, kakor v dekliški sobi, tako, da se zamore iz njiju sestaviti veliko omizje. Pri steni ob dekliški sobi stojita dve omari za obleko in za knjige mojih dečkov a na steni poleg vhoda kredenca in za njo v kotu pri oknu umivalna priprava. Nad vrati je okrogla stenska ura in na dveh stenah po jedna velika slika; med oknoma na steni nad posteljama je velika stenska omarica. To je vse. Povedati se ne da, a kadar prideš, boš videl, kako praktična, kako čedna in snažna je ta soba. Ženko svojo sem od veselja poljubil, ko sem videl to sobo urejeno.

Sedaj preostaja še soba, v kateri spi moja ženka z menoj. Dovolj, da ti jo malo popišem. Ob močno zastrtem oknu je moja miza, pisalna seveda, a ne morda jedna tistih zastarelih miz z devetimi

predali, ampak miza se samo jednim velikim predalom. Pri njej pišem in zjutraj pijem kavo sedeč s svojo ženko na zraven stoječem divanu. Takoj poleg molita od stene najini lahki postelji, nad katerima je velika stenska omariča. V zadnjem kotu stoji okolu male okrogle mize šest foteljev, po leti na hladu, po zimi blizu peči, — ta kot je res preidiličen! Ob steni poleg vrat sta dve omari za ženino obleko, perilo in za druge najine stvari. Moja obleka je pred vrati te sobe v zadnjem delu hodnika. Na desni od okna je toaletna mizica z velikim zrcalom, poleg peči je umivalna priprava in na steni nasproti oknu je stenska ura. Moje knjige so razvrščene na stojalu nad omenjenima omarama.

Vse druge stvari so v omarah na hodniku in v sobici poleg kuhinje, kjer spi dekla.

Vabim Te toraj še enkrat, da me posetiš, kadar prideš v G . . . in se prepričaš, kako je prijetno tudi tako malo stanovanje, kadar je ve žena tako prijetno urediti, kakor je je uredila moja. Morda se potem še sam oženiš . . .

Anka in jaz Te pozdravljava!

Tvoj Mirko.

Ljubi prijatelj!

Radovednost me je gnala, da sem Te obiskal; verjeti nisem mogel, da bi se dalo tisto stanovanje napraviti prijetno; tisti dolgi hodnik itd. . . . toda preprlčal sem se, da sem se motil. Čestitam Ti, da imaš tako vrlo ženo in povem Ti odkritosrčno, da me tisti Tvoj jarem, radi kojega sem Te često dražil, sedaj celó mika.

Bog Te živi!

Tvoj Ivan.

Iz poezij H. Heine-ja.

Prevel Al. B—č.

Odšel izmed vas sem v malem srpanu,
V prosincu med vas se vračam spet,
Takrat v vročini ste se potili,
Sedaj ste hladni, da, mrzli kot led.

A kmalu spet pojdem, in ko se vrnem,
Ne bode vam ni gorko, ni mraz,
A meni srce bo boro in staro,
Ko hodil po vaših grobeh bom jaz.

